

2023-10-12

FÖRSLAG

RUN/452/2023

Ert dnr: KN2023/03970

Erik Noaksson
Samhällsutveckling
Tfn: 063-146562
E-post:

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.registrator@regeringskansliet.se

Region Jämtland Härjedalens synpunkter inför energiforskningspropositionen med riktlinjer och prioriteringar för forskning och innovation på energiområdet

Region Jämtland Härjedalen välkomnar möjligheten för korta inspel till den kommande energiforskningspropositionen och lämnar följande synpunkter.

Det övergripande målet för energipolitiken är att den svenska energipolitiken ska bygga på samma tre grundpelare som energisamarbetet i EU. Politiken syftar till att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Energipolitiken ska således skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Därutöver har riksdagen beslutat om energipolitiska mål kopplade till 2030 och 2040:

- Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP).
- Målet för elproduktionens sammansättning år 2040 är 100 procent fossilfri elproduktion.

För att få bästa möjliga resultat behövs strategiska prioriteringar. Nedan följer några inspel från Region Jämtland Härjedalen utifrån rollen som regionalt utvecklingsansvarig:

- Entreprenörskapets stora betydelse för all innovationsutveckling och vikten av att särskilt stödja inkrementell innovationsutveckling med fokus på stegvisa insatser för att stimulera energieffektiviseringar brett i hela samhället.
- Särskilt stöd för utveckling av regionala innovationssystem (H., Ylinenpää, The Northern Review 45 (2017): 57–75), speciellt i glesa och rurala kontexter, för att effektivare driva på energieffektiviseringsprocesser utifrån Agenda 2030 målen. Här bör särskilt fokus ges till möjligheter, för exempelvis kommunal planering av industriella symbioser, vid planläggning av nya markområden för företagsetableringar och elintensiv industri.
- Särskilt utreda möjligheten till stöd, och former för stöd, till den offentliga sektorn kopplat till möjliga nationella teknikupphandlingar utifrån det tidigare teknikupphandlingsprogrammet som bedrevs av NUTEK i samverkan med Energimyndigheten.

- Former för incitament till forskare att delta i energieffektiviserings- och samhällsutvecklingsutmaningar genom tillämpad forskning, som *per se* inte resulterar i vetenskapliga publikationer i högt renommerade tidskrifter.
- RISE roll för den tillämpade nationella forskningen och problemet med kostnadstäckning för RISE i samverkansprojekt med Regioner och kommuner. Regioner efterfrågar primärt RISE som part i samverkansprojekt, och inte som leverantör av konsulttjänster, vilket idag är ett stort problem. Alternativ till kostnadstäckning, alt. förändrat uppdrag i regleringsbrevet angående RISE roll att faktiskt ingå som part i exempelvis energieffektiviseringsprojekt för att driva på komplexa samhällsutmaningsfrågor i samverkan med Regioner och kommuner, bör belysas.
- Forskningsinsatser inriktade på energikällor kopplade till förnybara energikällor och som bidrar till energipolitiska målet ekologisk hållbarhet, såsom exempelvis vindkraft, vågkraft, havsbaserad vindkraft och aspekter kopplade till acceptans i samhället för utvinning av energi välkomnas. Forskning kopplad till bränsleutveckling till kärnkraft (exempelvis uran) vill vi däremot starkt begränsa.
- Forskning rörande vätgas, speciellt som energibärare till vindkraft, bränsleframställning och energilagring välkomnas och bidrar både till målen om försörjningstrygghet och ekologisk hållbarhet.
- Tillämpad forskning och regionala testbäddar inom energieffektivisering och omställning av inrikesflyget, såsom insatser inom elflyg, drönarteknik, liksom framställning av biobaserat flygbränsle (biojet) samt tillämpad forskning inom området CCS, välkomnas.
- Särskilt stöd och incitament för ökad biogasproduktion i landsbygdsmiljöer. Lokal biogasproduktion på gårdsnivå värnar om småskaligheten i energisystemet, samtidigt som den tryggar matproducenternas självförsörjningsgrad av energi och värdefull gödsel, och minskar sårbarheten vid ett försämrat säkerhetsläge.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Jonas Andersson
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

Magnus Aspegren
Regional utvecklingsdirektör